

Bruksela, 19 czerwca 2017 r.
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Data: 19 czerwca 2017 r.

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 9911/17

Dotyczy: Konkluzje Rady w sprawie strategii UE wobec Azji Środkowej

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie strategii UE wobec Azji Środkowej w wersji przyjętej przez Radę w dniu 19 czerwca 2017 r.

Konkluzje Rady w sprawie strategii UE wobec Azji Środkowej

1. Rada uznaje, że kraje Azji Środkowej stały się ważnymi partnerami UE. Dziesięć lat po przyjęciu strategii wobec Azji Środkowej¹ i ponad 25 lat od uzyskania przez pięć krajów, których ta strategia dotyczy, niepodległości Rada z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w rozwijaniu stosunków UE z Kazachstanem, Republiką Kirgiską, Tadżykistanem, Turkmenistanem i Uzbekistanem, jak również z całym regionem Azji Środkowej. Rada podkreśla znaczenie obecnych form współpracy między UE a krajami Azji Środkowej, takich jak posiedzenia ministerialne UE–Azja Środkowa, rady współpracy z poszczególnymi krajami i dialog na wysokim szczeblu na temat polityki i bezpieczeństwa; wyraża też uznanie dla ważnej pracy SPUE w Azji Środkowej.
2. Główne cele i priorytetowe obszary strategii UE z 2007 r. wobec Azji Środkowej oraz konkluzje Rady w sprawie strategii UE wobec Azji Środkowej z dnia 22 czerwca 2015 r., pozostają aktualne. Rada potwierdza swoje zaangażowanie w tworzenie silnych i trwałych stosunków, opartych na współodpowiedzialności i mających na celu wspieranie pokojowego, dostatniego, zrównoważonego i stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego regionu Azji Środkowej zgodnie z globalną strategią UE oraz wspólnym zaangażowaniem na rzecz celów zrównoważonego rozwoju.
3. Rada potwierdza, że bliskość stosunków jest związana z ambicjami i potrzebami poszczególnych krajów Azji Środkowej w zakresie rozwijania naszych stosunków dwustronnych, jak też z ich zobowiązaniem do podjęcia reform w celu umocnienia demokracji, podstawowych wolności, praworządności, niezawisłości sądownictwa, oraz modernizacji i dywersyfikacji gospodarki. Kontynuując współpracę z tymi pięcioma krajami, UE będzie nadal w pełni uwzględniać specyfikę każdego z nich, jeżeli chodzi o rozwój społeczno-gospodarczy, sprawowanie rządów oraz ambicje. Przyjmując z zadowoleniem niedawną tendencję do większej wymiany regionalnej w Azji Środkowej, Rada zachęca Komisję i państwa członkowskie do kontynuowania w stosownych przypadkach programów skierowanych do wielu państw, aby zacieśnić współpracę regionalną.

¹ „UE i Azja Środkowa: strategia nowego partnerstwa”, dokument Rady 10113/07 z dnia 31 maja 2007 r.

4. Ze względu na poważne problemy związane z prawami człowieka, w tym kwestie związane z płcią, w tym regionie, Rada potwierdza kluczowe znaczenie kontynuowania konstruktywnego dialogu z krajami Azji Środkowej w zakresie dobrych rządów, praworządności i praw człowieka. Obejmuje to promowanie poszanowania praw człowieka, nadawanie w strategii UE jeszcze bardziej priorytetowego znaczenia współpracy dotyczącej praworządności i wspieranie krajów Azji Środkowej w walce z korupcją i w celu propagowania odpowiedzialności poprzez pełne wykorzystanie istniejącej inicjatywy na rzecz praworządności i jej platformy współpracy. W tym celu jednym z ważnych narzędzi jest e-rządzenie. Rada wzywa również do dalszego i pogłębionego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w realizację tej strategii, aby umożliwić mu skuteczne wnoszenie wkładu w dialog i rozwój polityczny.
5. Rada dostrzega wyzwania związane z bezpieczeństwem napotymane przez kraje Azji Środkowej i podkreśla potrzebę wzmocnienia dialogu i współpracy w zakresie wyzwań związanych z bezpieczeństwem, takich jak zapobieganie brutalnemu ekstremizmowi (w tym zajęcie się kwestią radykalizacji postaw i problemem zagranicznych bojowników) i zwalczanie terroryzmu, z większym naciskiem na profilaktykę. Rada podkreśla znaczenie badań naukowych służących badaniu czynników napędzających radykalizm, by wyznaczyć kierunek opartym na dowodach strategiom i działaniom w celu ograniczenia radykalizacji postaw. Rada uznaje, jak ważna jest skuteczna kontrola graniczna w ułatwianiu transgranicznego handlu, w walce z przemytem osób i towarów oraz w kontekście zarządzania przepływami migracyjnymi, i jest zdecydowana kontynuować swoje wsparcie dla wzmocnienia współpracy krajów Azji Środkowej w dziedzinie zarządzania ich granicami. Ponadto Rada ponownie zapewnia o determinacji UE do dalszego rozwijania dialogu w dziedzinie bezpieczeństwa regionalnego z krajami Azji Środkowej, jednocześnie zapewniając silniejszy udział Afganistanu, a tym samym wnosząc wkład w wysiłki na rzecz stabilizacji w sąsiedztwie Azji Środkowej.
6. Rada uznaje potrzebę usprawnienia strategicznej komunikacji UE w Azji Środkowej, również w celu zapewnienia lepszego wyeksponowania strategii UE i jej wyników oraz w celu zapewnienia poprawy działań informacyjnych dotyczących tej strategii i wyników. Rada podkreśla również znaczenie niezależnego otoczenia medialnego wolnego od nacisków wewnętrznych i zewnętrznych.

7. Rada podkreśla także, jak ważne jest wspieranie edukacji. Programy edukacyjne udostępniane przez UE i poszczególne państwa członkowskie powinny odgrywać kluczową rolę w pomaganiu instytucjom Azji Środkowej w budowie zdolności do oferowania nowoczesnych i sprzyjających włączeniu społecznemu programów nauczania, które odpowiadałyby potrzebom rynku pracy oraz przyczyniałyby się do propagowania wartości demokracji, praw człowieka, podstawowych wolności i dialogu międzykulturowego, w pełni wykorzystując istniejącą inicjatywę na rzecz edukacji i jej platformę współpracy. Kontakty międzyludzkie i współpraca międzynarodowa w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji tego celu. Tworzenie powiązań pomiędzy wysokiej jakości kształceniem na poziomie średnim i wyższym oraz szkoleniem zawodowym, a także między badaniami naukowymi i rynkami pracy będzie jeszcze bardziej stymulowało innowacje, zatrudnienie i równość płci. Pomoże również zapobiegać wykluczeniu i zmniejszyć ryzyko radykalizacji postaw wśród młodzieży.
8. Rada podkreśla znaczenie promowania wiarygodnego i atrakcyjnego klimatu dla zrównoważonych i odpowiedzialnych inwestycji w Azji Środkowej, obejmującego stabilność ram prawnych, pewność prawa, przejrzystość, zaangażowanie kręgów biznesowych oraz integrację regionalną. W związku z tym Rada zwraca uwagę na istniejącą współzależność pomiędzy praworządnością, dobrymi rządami i lepszym klimatem biznesowym. Rada podkreśla również potrzebę zwiększenia wymiany doświadczeń i wiedzy fachowej, jeżeli chodzi o technologie innowacyjne, w szczególności w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych, efektywności energetycznej, gospodarki wodnej, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, aby stymulować zrównoważony rozwój.
9. Jeżeli chodzi o sektory energetyki, infrastruktury i transportu, Rada podkreśla, że we współpracy pomiędzy UE a Azją Środkową należy nadać priorytet wzajemnej integracji krajów Azji Środkowej oraz ich integracji z rynkami międzynarodowymi i korytarzami transportowymi. UE będzie nadal dążyć do rozszerzenia południowego korytarza gazowego na Azję Środkową i do dalszego propagowania unijnej wielostronnej i dwustronnej współpracy w dziedzinie energii. UE nadal będzie również wspierać odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną w Azji Środkowej, oferując specjalistyczną wiedzę w zakresie opracowania solidnych ram regulacyjnych oraz wspierając współpracę inwestycyjną z europejskimi instytucjami finansowymi.

10. Jeżeli chodzi o delikatną dziedzinę dzielonych zasobów naturalnych i ich duże znaczenie dla stabilności w regionie, Rada podkreśla, jak ważne jest poszanowanie interesów strategicznych wszystkich pięciu krajów Azji Środkowej, przy jednoczesnym wspieraniu wielostronnych i regionalnych ram dialogu oraz ściślejszego przestrzegania międzynarodowych konwencji i zasad prawnych regulujących środowisko, transgraniczne gospodarowanie zasobami i konsekwencje zniknięcia Jeziora Aralskiego. Rada zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela, Komisji i państw członkowskich, by wspierały kraje Azji Środkowej w celu lepszego zdefiniowania podejść do zrównoważonego wykorzystywania i efektywnego gospodarowania zasobami naturalnymi, w szczególności wodą na szczeblu krajowym i transgranicznym, a także by wspierały region w radzeniu sobie ze skutkami zmiany klimatu oraz zapewnieniu ochrony środowiska, poprzez pełne wykorzystanie istniejącej inicjatywy na rzecz współpracy w dziedzinie środowiska i wód oraz jej odnośnej platformy. Rada z zadowoleniem przyjmuje również konkretne inicjatywy Komisji Europejskiej w ścisłej koordynacji z odpowiednimi partnerami międzynarodowymi (MAEA, EBOR), by zaradzić oddziaływaniu odpadów przerobczych uranu w Azji Środkowej, jak również wsparcie, jakiego Komisja udziela w celu złagodzenia zagrożeń biologicznych, radiologicznych i jądrowych w Azji Środkowej.
11. Rada przyjmuje do wiadomości plany usprawnienia prowadzonych przez Komisję Europejską regionalnych programów pomocy rozwojowej w ramach dwóch głównych działów: trwały wzrost gospodarczy / tworzenie miejsc pracy oraz bezpieczeństwo/stabilność, podkreślając jednocześnie, że konieczne są wspólne rozwiązania, bez uszczerbku dla dalszych dyskusji na temat tych programów na odpowiednich forach. Konieczne jest zwiększenie odporności całego regionu, a także odporności poszczególnych krajów.
12. W duchu zintegrowanego podejścia Rada podkreśla potrzebę dalszej poprawy współpracy, koordynacji i synergii między działaniami państw członkowskich, ESDZ i Komisji Europejskiej. Ważne jest, by państwa członkowskie UE w dalszym ciągu przyczyniały się do realizacji strategii i informowały o swoich krajowych inicjatywach Radę.

13. Rada podkreśla znaczenie ścisłej komplementarności i spójności między dwustronnymi i regionalnymi programami Komisji i państw członkowskich w celu zapewnienia ukierunkowania działań na potrzeby krajów Azji Środkowej, a także zapewnienie, by wsparcie ESDZ, Komisji Europejskiej i państw członkowskich było zintegrowane, kompleksowe i skoordynowane. Należy położyć szczególny nacisk na poczucie współodpowiedzialności krajów beneficjentów, UE i jej państw członkowskich.
14. UE dostrzega znaczenie dialogu i koordynacji działań z odnośnymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, w szczególności z OBWE, która nadal utrzymuje swoją cenną obecność w terenie we wszystkich pięciu krajach Azji środkowej, z Radą Europy, ONZ i innymi organizacjami, a także z krajami sąsiadującymi z krajami Azji Środkowej i z innymi państwami aktywnymi w tym regionie, z myślą o poszukiwaniu synergii między naszymi odnośnymi politykami i inicjatywami w odniesieniu do takich zagadnień, jak bezpieczeństwo, wzajemne połączenia, transport, energia i zrównoważony rozwój, w tym możliwości wynikające z inicjatyw Jedwabnego Szlaku.
15. Unia Europejska podtrzymuje zaangażowanie na rzecz swoich celów strategicznych oraz wspierania reform politycznych i gospodarczych w Azji Środkowej. W dziesiątą rocznicę przyjęcia pierwotnej strategii wobec Azji Środkowej Rada uważa, że nadszedł czas, by dokonać przeglądu i odnowienia naszych stosunków, z uwzględnieniem nowych realiów geopolitycznych oraz zmieniających się potrzeb i zdolności naszych partnerów z Azji Środkowej. W związku z tym Rada zwraca się do Wysokiego Przedstawiciela i do Komisji o przedstawienie do końca 2019 r. wniosku w sprawie nowej strategii, zgodnie z globalną strategią UE. Nowa strategia powinna uwzględnić osiągnięcia działań UE na rzecz Azji Środkowej od 2007 r. Należy ją szeroko przedyskutować z państwami członkowskimi, tak by mogła stworzyć podstawy dla odnowionego i wzmocnionego partnerstwa z tym regionem oraz nadać kierunek przyszłej unijnej pomocy dla Azji Środkowej. UE zamierza zaangażować partnerów z Azji Środkowej w przygotowanie nowej strategii.